

*Přátelům,
kteří s paní Dolores Šavrdovou
dne 3.5.1991 uctili
v prostorách ostravské radnice
památku
dr. Jaromíra Šavrdy,
děkujeme.*

*Ing arch. Jiří Smejkal
primátor města Ostravy
PhDr. Vana Kupcová
ředitelka Knihovny města Ostravy*

*Neulastním vůbec nic
A přece v každém okuržiku
cítím se povinen
zanechat po sobě na světě mnohem víc
než celé pluky lačných zbohatlíků
A tak sám sebe odkazuji všem. ...*

Jaromír Šavrdy

*Vzpomínkový večer
k 3. výročí úmrtí
dr. Jaromíra Šavrdy
pořádala
Knihovna města Ostravy
pod záštitou
primátora města Ostravy*

*Sponzorem večera byla
firma ETEEM*

Karel Biňovec, vůdčí postava ostravských disidentů, spontánně, jak jen on to umí zavzpomínal, podobně jako za jiných okolností na pohřbu básníka v chrámu Petra a Pavla, na blízkého přítele.

u v n i t ě š í s l a :

1. Josef Volařík: Princ nepřijel na koni
/ a neutímal ani hlavy/
2. Jan B e n e š: Zneuznat legalitu totality!
3. Vladimír Kaláb: Z Absurdistánu: JUDr. Suchánek.
4. Jiří W o n k a: Spravedlnost naruby.
5. Pavel Dostál: S a m o r e h a b i l i t á t o r.
6. Rozsudek jménem republiky proti Dr.Šavrdovi Jaromíru.

Předpokl.cena: 1,- Kčs   MČ 47263   Náklad: 50 výtisků

v y c h á z e l o   1 9 7 3 - 1 9 7 5
o h n o v e n o   1 9 8 7   r o č n í k 8   č i s l o

Vydává: Vladimír Hajný   Red.   Josef Volařík
ČSA 34, 787 01 Šumperk   rada: Marta Zemanová

Uzávěrka: 18.5.1991

Princ nepřišel na koni

/ a neutímal ani hlavy /

Britský následník trůnu, princ Waleský se jen chvíli zdržel u sochy sv. Václava, škoda, že neprocházel špalíry Pražanů, takže se ani nedočkal nadšeného provolávání slávy a do toho výkřiku byl jediného pražského kluka "Princ není nahý!"

Jako princ ani nevypádal. Muž moderního vzezření a držení těla. Pražský kluk by mohl aspoň zvolat "Princ má uši!" Uši totiž značně zlidšťují. Pohleďte pozorněji na toho, kdo se rád předvádí a čepýří jako pyšný páv a když váš zrak spočine na jeho uších, hned se vám ten pozér jeví docela obyčejně, až nevinně lidsky. Uši humanizují.

Jeho manželka princezna Diana je vzhledná, upravená, elegantní krasavice. Proč uvítací kapela nezahrála ten nesmrtelný evergreen "Oh, Diana!" od kanadského autora a interpreta Paula Anky? "Krásná, nádherná a bláhová Diana!"... zvučí text. Možno ještě dodat spanilá, neboť její štíhlá vznešená postava jen zvyšuje kouzlo nedosažitelnosti.

A k tomu všemu jsou to oba naši lidé. Pan prezident si dal mravenčí práci a odhrabával jejich genealogické kořeny a zjistil - však už to určitě víte - že princenza Diana, ač rozená Spencerová, je potomkem rodu Přemyslovců a princ Charles potomkem Jiřího z Poděbrad. Že by další odnož-větev z jeho levobočků? To ne! A Přemysl Oráč! Že by někde něco zvorat? Určitě ne!

Pan Havel se může pochlubit rodokmenem ještě vznešenějším - biblickým. Je přímým potomkem pana Adama a paní Evy, kteří měli dva syny Kaina a Abela. Příjmení Havel zní pravda ryze česky, ale lidé z některých západních zemí /jsou to také potomci Adamovi/ mluví jazyky, v nichž je souhláska "h" na začátku slova neznělá a navíc "v" mezi dvěma samohláskami vyslovuje jako "be", a tak nám vzejde - Abel. A jsme doma, Havel - Abel.

Jenže v Bibli se praví, že Kain zabil Abela, že odešel do jiných krajín, tam se oženil a tak se lidstvo začalo množit. Nedošlo náhodou

při tolika překladech a prepisování Bible k nevinnému omylu či šotku? Nebylo to nakonec naopak, nebyl to Abel, kdo zabíjel? Kdyby byl Abel zabit, nemohl se pak logicky rozmnožovat až do dnešních dnů, do současných genealogických kolen. Jak se jen z toho všeho vymotat, když i dnes máme u nás jméno Kain, Kainar a jiné odvozeniny?

Toto slézání genetického stromu nám potvrzuje, že nejsme na tom tak zle.

Avšak princ Charles /vzhledem k řečenému si ho už můžeme počestit na Čarls/ přece jen měl přijet na koni bělouši /jezdí-li pan Havel po hradních chodbách na koloběžce/, vytesit meč a useknout všech devět hlav tomu síru dštícímu devíticocasému drakovi, co tak brání radikální ekonomické reformě, privatizaci, restituci, debolševizaci, demokratizaci a vůbec...

Spravedlnost naruby

Z ABSURDISTÁNU: JUDr. Suchánek

Se zájmem jsem se v 7. čísle náhodského týdeníku Náš čas dočetl, že předseda senátu okresního soudu JUDr. Suchánek informoval tento list o 650 vyřízených rehabilitacích. Polovinu článků pak zabírají poznámky JUDr. Suchánka o dvou neoprávněných rehabilitačních žádostech, jistého hajlujícího pána a smilníci babičky.

Kdo je ten, kdo na Náhodsku řídí rehabilitace? Setkal jsem se s ním v krátké epizodě. JUDr. Evžen Suchánek totiž v roce 1981 tvůrčím způsobem apikoval socialistickou zákonnost v Trutnově. Jednou z jeho prací byl i rozsudek 2 T 797/81, v jehož odůvodnění m. j. uvádí: "... obžalovaní opisovali a rozmnožovali různé písemnosti, povídky, fejetony, statě výrazně protisociálně zaměřené, stanoviska protisociálně zaměřené, stanoviska protisociálně zaměřené, zejména urážejí naše společenské a státní zřízení, ironizují a zesměšňují naše společenství s SSSR, urážejí a zesměšňují orgány státní moci, především příslušníky SNB."

JUDr. Suchánek se k této dojemně obrané socialismu, světelskému taktu a SSB proti bezdělné zločinu, po zuby ozbrojených ostrých tužkami a psacím strojem, nechal inspirovat obžalobou bývalého okresního prokurátora JUDr. Doležala. Ten srovnal z podkladů, dodaných příslušníky StB Němečkem, Šlerkou, Trojanem a Schejballem, následující perly: "... ob-

vinění jednali v hrubém rozporu s myšlením a cítěním většiny našich obyvatel, kteří uznávají, ctí a váží si socialistického společenského a státního zřízení a uznávají jeho přednosti před kapitalismem. Všichni jmenovaní porušili morálku socialistické společnosti, znevažovali naše přátelství s SSSR a jednostranně zkrlesle a tendenčně v písemnostech se nepravdivě vyjadřovali o těchto vztazích, které jsou základem našeho společenského a státního zřízení."

JUDr. Doležal dnes v pohodě vykonává funkci podnikového právníka KRPA Hostinné, jeho flexibilita ovšem zdaleka nedosahuje tvárnosti páne JUDr. Suchánkovy. Odsoudit někoho za rozmnožování Havlových textů a poté pod Havlovým obrazem uznávat vlastní rozsudky za neplatné, to snad není možné ani v Absurdistánu...

Trvám na tom, aby v Novém čase zmíněný Hajlující občan byl plně rehabilitován. Neprovinil se ničím jiným, než že za německé okupace udával, za války byl navržen do obecního zastupitelstva v Hronově, byl členem Vlajky a zdravil říjským pozdravem, tedy pro vlastní přežití (či prospěch) se přizpůsobil tehdy panujícím poměrům, stejně jako JUDr. Suchánek, který byl za komunistů dosazen do funkce soudce, z titulu své funkce působil v součinnosti s StB a zdravil Čest práci.

Trvám na rehabilitaci Hajlujícího občana do té doby, dokud bude JUDr. Evžen Suchánek předsedou senátu okresního soudu v Náhodě. Vladimír Kaláb

V KN č. 8 jsem velmi ocenil úlanek šéfredaktora — o soudci JUDr. Suchánkovi. Ano, je to Absurdistán. Příslušník SNV v Hradci Králové, který odmítal zavolat umírajícímu Pavlu Wonkovi lékařskou pomoc, studuje nyní na lékařské fakultě v Hradci Králové medicínu, je nadále veden ve stavu Sboru nápravné výchovy a nedávno prošel provádkami se slovy, že mu nebudou kváti Wonkovi kazit kariéru. Nutno říci, že studuje na stipendium tohoto resortu, tj. ministerstva spravedlnosti.

MUDr. Radim Pek, který neposkytl Pavlu Wonkovi lékařskou péči, vykonává nadále lékařskou práci, což by se v řádném civilizovaném státě nemohlo stát.

Soudce Suchánek se podílel na politických procesech, nyní

své rozsudky s velkou slávou ruší a oběti rehabilituje. Např. před lety odsoudil u náhodského soudu pana Otakara Formana za dovoz bible (za komunistů to byl zločin) a nyní ho tenčí soudce bude rehabilitovat.

Na doktora Suchánka, bývalého prokurátora Josefa Doležala (býv. OP v Trutnově) a na vyšetřovatele Vávru jsem byl nucen podat trestní oznámení, protože se před lety podílel na vykonstruovaném tr. řízení 2 T 784/81, kdy byl Pavel Wonka poprvé odsouzen. Pavlu Wonkovi se ale podařilo, ještě za jeho života po 5letém ústí, dosáhnout toho, aby byl rozsudek zrušen a řízení zastaveno a to přes velký odpor prokurátora Doležala a jemu podobných.

NPJ Wonka

SAMOREHABILITÁTOR

V minulém měsíci jsem dostal rozsudek o rehabilitaci. Byl jsem totiž v roce 1981 odsouzen za tzv. „pobuřování proti republice“ podle proslulého paragrafu 100-tr. z. Pod rozhodnutím okresního soudu v Trutnově je podpsán jeden z jeho pracovníků, s dodatkem „samosoudce“.

Termín „samosoudce“ je právnický termín, který mně, jako laikovi, zavání trochu samolibostí. Myslím, že přišla doba, kdy je třeba zavést termín nový, a to „samorehabilitátor“. Byl by zaveden též jako právnický termín a jako jeho prvního uživatele bych navrhoval JUDr. Evžena Suchánka, předsedu senátu okresního soudu v Náhodě. Pod vedením tohoto zdatného páne okresní soud v Náhodě již vyřídil 650 žádostí o rehabilitaci. To je krásné, jak

nám ty rehabilitace pěkně pokračují! Kdo však bude rehabilitovat JUDr. Suchánka, který to vše vede? Tento pán, jako předseda senátu odsoudil mne a má přátele v roce 1981 právě ve výše uvedeném procesu. Nyní klidně rehabilituje ty, které před lety sám posílal do vězení. Taková lidé se za svoji minulost rehabilitovali sami. Termín „samorehabilitátor“ jim právem přísluší.

Lituji jen, že pan soudce nezůstal v Trutnově. Mít rehabilitační přípis od člověka, který mne před lety odsoudil, by bylo jistě kuriózní, ne však v této zemi neobvyklé. Vzpomeňme jen na 50. léta... Lituji, že verš z písni Karla Kryla „... na rohu ulice vrah o morálce káže...“ je stále tak aktuální. Ale mlčet k tomu nelze!

Faust Dostál

Č.j.: ŘSNV-447/607-St-90

Dne 7. 2. 1991

Paní

Dolores ŠAVRDOVÁ

Výškovická 67

704 00 Ostrava - Zábřeh

Vážená paní,

Z podnětu pana GRUNTORÁDA byl přezkoumán postup příslušníků SNV v nápravně výchovném ústavu v Ostrově při ukládání kázeňských trestů dr. Jaromíra ŠAVRDOVI. Bylo zjištěno, že uložené kázeňské tresty byly nepřiměřeně zjištěným proviněním. Za zcela pochybné považují kázeňské tresty za tzv. závadné dopisy. Rozhodla v těchto případech nešlo o kázeňské přestupky. Totéž lze vyjádřit k psaní veršů, posuzovaných jako "znevažující pomůry v NVÚ".

Zasílám Vám dopisy dr. ŠAVRDY založené v jeho osobním spisu a zároveň s nimi přijímáte mou omluvu za příkoří spojené s nesprávným postupem orgánů SNV.

Chtel bych vyjádřit přesvědčení, že v souvislosti s probíhajícími změnami ve společenském a politickém životě, které zároveň ovlivnily stav našeho vězeňství, bude tato omluva alespoň částečně zadostiučiněním.

Ředitel inspekce :

"Res publica" č. 21/1991

1 T 15/83

ROZSUDEK
JUDIKEM REPUBLIKY

Okresní soud v Ostravě rozhodl dne 3. března 1983 v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Voznice a soudců z lidu Jana Kubíka a Miroslava Sládky, po provedeném hlavním líčení,

takto :

Obžalovaný

1. Vladimír Liberda,
nar. 7. 6. 1923 Morávka, jeřábník Kutních montáží Ostrava, bytem Ostrava-Zábřeh, Bělíková č. 1, t. č. ve vazbě Okresního soudu v Ostravě ve věznici MS Ostrava, příkazem vazba se započítává od 24. 9. 1982,

2. PhDr. Jaromír Šavrdá,
nar. 25. 5. 1933 Ostrava, invalidní důchodce, bytem Ostrava-Zábřeh, Výškovická 87, t. č. ve vazbě Okresního soudu v Ostravě ve věznici MS Ostrava, příkazem vazba se započítává od 25. 9. 1982,

jsou vinni,

že

obviněný Vladimír Liberda od přesné nezjištěné doby v roce 1979 až do zadržení a obviněný PhDr. Jaromír Šavrdá v době od jarních měsíců roku 1982 až do svého zadržení v Ostravě a jinde rozepisovali, překládali, rozšiřovali ve větším množství mezi více osob z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky různé říseckosti, strojoписы a tiskopisy, které svým obsahem jsou zaměřeny proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky a proti spojeneckým vztahům republiky k jiným státům, zejména Sovětskému svazu,
t e d y z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky umožnili a usnadnili říšení pobuřujícího projevu, který byl zaměřen proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky a proti spojeneckým a přátelským vztahům republiky k jiným státům

čímž spáchali

trestný čin pobuřování podle § 100 odst. 2 tr. zák.

a odsuzují se

1. Obžalovaný Vladimír Liberda podle § 100 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání dvaceti měsíců nepodmíněně. Podle § 39a 2a tr. zák. se pro výkon trestu zařazuje do I. nápravně výchovné skupiny.
2. Obžalovaný PhDr. Jaromír Šavrdá podle § 100 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání dvacetipěti měsíců nepodmíněně. Podle § 39a, 2b tr. zák. se pro výkon trestu zařazuje do II. nápravně výchovné skupiny.

Okresní soud v Ostravě

dne 3. března 1983

JUDr. Jan Voznica, v. r.

Z odůvodnění prvního rozsudku 9. 8. 1979:

Obžalovaný se rovněž v průběhu hlavního líčení hájil zejména tím, že poukazoval na skutečnost, že jeho básně v žádném případě nemohly chrozit společenské a státní zřízení našeho státu. K tomu nutno dodat, že v daném případě tyto básně ani nemusely společenské a státní zřízení ohrozit. Trestný čin pobuřování ve smyslu § 100/1, 3 tr. zák. tak, jak byl obžalovaný žalován, je typickým deliktem ohrožovacím, příkazem sám následek nemusí nastat, stačí, že nastat mohl. Není třeba, aby nepřátelská nálada byla skutečně vyvolána, v tomto směru stačí jakékoliv třeba i bezvýsledné intelektuální působení na jiné osoby. V tomto směru je pobuřující projev takový projev, který podle svého obsahu je objektivně spásobilý nepřátelskou náladou vyvolat, i když ji v konkrétním případě nevyvolal.

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Ostravě rozhodl dne 9.2.1979 v senátě složeném z předsedy Jana Voznice a soudců z lidu Jana Popowycze a Svatoslava Schmidta po provedení hlavního líčení

takto :

Obžalovaný
prom. fil. Jaronír Šavřda,

nar. 25.5.1933 Ostrava, invalidní důchodce, bytem Ostrava-Zábřeh, Výchovická č. 87 t.č. ve vrbě okresního soudu v Ostravě ve věznici MŠ v Ostravě je vinen,

že
v době od přesně nezjištěného dne v roce 1972 do konce roku 1977 ve svém bydlišti v Ostravě-Zábřehu, Výchovická 87, postupně na posacím stroji opsal ve více kopiích nejméně 14 knih a dalších písemností různých autorů s obsahem nepřátelským socialistickému zřízení ČSSR, přátelským a spojeneckým vztahům ČSSR k Sovětskému svazu a ostatním socialistickým státům, vyhotovené opisy předával na úplaty i zdarma dalším občanům s cílem vytvořit u těchto občanů negativní vztah k socialistickému zřízení v ČSSR, k Sovětskému svazu a ostatním socialistickým státům,

dále od přesně nezjištěného dne koncem roku 1976 nebo počátkem roku 1977 do svého zadržení dne 26.9.1978 tamtéž podle požadavků a instrukcí Alberta Černého postupně na svém posacím stroji opsal ve více kopiích nejméně 7 knih a písemností různých autorů, až věděl, že písemnosti byly opatřeny a ilegálně přivezeny do ČSSR členy protistátní organizace "Palice" s cílem, aby svým obsahem nepřátelským k socialistickému zřízení ČSSR, politice KSČ a přátelským a spojeneckým vztahům ČSSR k Sovětskému svazu a ostatním socialistickým státům, vyhotovené opisy předával Albertu Černému s výslovně, že budou rozšiřovány mezi další občany,

příjem v době od přesně nezjištěného dne v roce 1972 do konce roku 1977 tamtéž postupně opsal ve více kopiích na posacím stroji nejméně 17 knih a písemností z vlastní tvorby i z tvorby jiných autorů a vyhotovené opisy prodlával různým občanům, čímž získal celkem nejméně 4.937,80 Kčs, přičemž k této výdělečné činnosti neměl povolení příslušných státních orgánů,

t a d y z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky nejméně 2 osoby pobuřoval proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky a proti spojeneckým a přátelským vztahům republiky k jiným státům a spáchal tento čin podobně účinným způsobem jako tiskem,

čímž spáchal

trestný čin pobuřování podle § 100/a,c,3a tr.zák.

a odsuzuje se

podle § 100 odst.3 tr.zák. k restu omezení svobody v trvání 2 a půl /dva a půl/ roků. Toto odsouzení je nepodmíněné.

Podle § 39 a/2a tr.zák. se pro výkon trestu zařazuje do I.nápravné výchovné skupiny.

Podle § 53/1 tr.zák. se ukládá peněžitý trest ve výši 5.000,- Kčs.

Z odůvodnění :

Znalec z oboru historie doc.dr.Miroslav Kala,CSc. v průběhu hlavního líčení uvedl, že jde jednoduše o díla protistátní a protispolešská, která směřují proti společenskému a státnímu zřízení a dále proti spojeneckým vztahům mezi ČSSR a ostatními zeměmi socialistického tábora.

Okresní soud v Ostravě
dne 9.2.1979

Předseda senátu
JUDr.Jan Voznice,V.P.

Ministerstvo spravedlnosti ČSR
Správa sboru nápravné výchovy
P R A H A 4

Včr: 8.j.RSNV-447/607-ST-90

odpověď na dopis ze dne 7.2.1991

Pane řediteli inspekce, /podpis nečitelný/.

obdržela jsem Váš dopis, ve kterém jste mi poslal více než 7 let staré dopisy a verzi mého maníala.

Jině Vám nemusím popisovat, co jsem prožívala při čtení těchto zadržovaných dopisů, zvláště pak, dopisů od člověka, který dnes již nežije. Jelikož dopisy jsem dostala, jak píšete, z podnětu pana Gruntoráda, jsem mu za tento čin nesmírně vděčná a touto cestou mu děkuji.

Píšete "bylo zjištěno, že uložené kázeňské tresty byly nepřiměřeně zjištěným proviněním...." a dále žádáte, abych přijala Vaši omluvu za příkory spojená s neoprávněným postupem orgánů SNV v Ostravě nad Ohří.

Pane řediteli, Vaši omluvu nejsem schopna přijat a nechápu proč se omlouváte na příkl. za pana kap.DAVIDA, kap.MATOUŠKA a zvláště pak za kap. POKORNĚHO, když tyto tuto potřebu nijak nepociťují. Píšete o změnách v našem vězénství, novím, která máte na mysli, není bez zajímavosti, že tyto půnové nadále slouží a to, jak jsem byla informována, ve funkcích: kap.POKORNÝ - pedagog, kap. DAVID -soc.pracovník a kap. Matouškoví jsem zatím nebyla informována.

Proč uvádím tato tři jména?

V motáku ze dne 16.3.1984 mi manžel píše: "...že spolu s ostatním mi byl odnat právě dokončený sci-fi román "Tunel U", který je nepolitického obsahu. Dále uvádí, že si odsadil 10 dní v díře a byl donola ostříhán. Na této akci se podílel kap.DAVID, kap.MATOUŠEK a zvláště pak npor.POKORNÝ. Rukopis, i když jsem o něj žádala, mi nebyl do dnešního dne vrácen, to jenom pro Vaši informaci.

Na zadržovaných dopisech, které jste mi zaslal, jsou parafy kap. POKORNĚHO, tedy z jeho příkazů byly dopisy zadrženy. To jasné dokazuje, jak si tento příslušník SNV dával záležet na "převýchově" odsouzeného a jak phil své prohlášení: "Šavřdo já Vás odnaučím psát!"

PhDr. Jaronír ŠAVŘDA si odseděl 55 měsíců v I.a II. nápravní skupině na odd. X v Ostravě nad Ohří, už opravdu nebude psát, zemřel dne 2.5.1988.

Pane řediteli, Váš dopis je pro mne nepřijatelný.

Dolores Šavřdová

Dolores Šavřdová

Výchovická 87

704 CO Ostrava-Zábřeh

Ostrava dne 1.3.1991

Zneuznat legalitu totality!

Čtvrté číslo [259].

Dvacátý třetí ročník.

Jan Beneš

Duben 1991

ZVON

D-8000 München 80.

Scharfrelterplatz 12.

tel. 089-690 36 88

Když dne 25. února 1990 promluvil Václav Havel na Staroměstském a nekompromisně označil události v únoru 1948, které na témže náměstí tehdy vrcholily, za puč, přivítal jsem to, tak jako to, řekl bych, přivítala většina československé populace. Neboť v únoru 1948 vskutku došlo v Československu ke komunistickému puči. Puč, čili putsch, je spiklenecké převzetí moci, t.j. nelegální změna vlády, nastolená bez většinové účasti ovládnutých. Bez většinové účasti ovládnutých pak se v Československu vládlo až do června 1990. Tudiž vládlo se nelegálně. Pan ministr Dienstbier vysvětlil posluchačstvu v hotelu Hilton v Los Angeles v říjnu 1990, že 10% komunistů nelze vyřadit z občanstva, nevysvětlil ale, proč by se jim mělo zapomenout, že po dobu tak dlouhou směli vyřazovat z občanstva 90% populace.

Vládlo-li se nelegálně, a pan prezident se tak k obecné radosti u výročí puče vyjádřil, ti kdož se proti tomuto způsobu vládnutí postavili, musili nutně stát na straně legality. Pokud má kdo k dispozici pro zmíněné vyjádření jiný výklad, prosím, aby mi ho poskytl.

O nezákonnosti vládních aktivit od února 1948 je řada důkazů. Konec konců, i Chartě 77 šlo přece v nemalé míře o to, aby komunisté v Československu dodržovali své vlastní zákony.

Touto nezákonnou vládou byli popravováni nevinní lidé, a nespravedlnost dějin netkvěla v tom, jak kdysi ve svých lepších letech napsal Ivan Sviták, že byl popraven Slánský, ale v tom, že nebyl popraven také Gottwald. Lítost nad osudem Rudolfa Slánského musí se však zajisté lišit od lítosti nad osudem Milady Horákové a statisíců dalších. Řečeno v parafrázi Ivana Svitáka, nemohu lkát nad osudem Slánského, jako spíše nad tím, že nikdo nespěchal a dosud nespěchá připomenout odpovědnost za smrt Milady Horákové i Rudolfa Slánského takovému Hejzlarovi, který tehdy ohřival židli v ÚV KSČ, onom orgánu, který ilegálně vládł zemi bez souhlasu ovládnutých, a který rozhodoval rovněž o vynesení rozsudků smrti, také samozřejmě ilegálně. Anebo, podobni Lvu Davidoviči Trockému, budeme lkát nad tím, že Stalin dal zavraždit Trockého děti, ale budeme velice spokojeni s tím, že byly zavražděny děti carovy?

Shledávám normální, že se můj názor liší pravděpodobně od názorů namátkově vybraného Zdeňka Hejzlara, ale shledal bych normální, kdyby se k těmto problémům měli možnost vyjádřit českoslovenští občané jako takoví. Neboť této populace se uplynulá nelegalita týkala více než kohokoli jiného.

O návrat k legalitě, obnovení právního řádu, starají se rehabilitační soudy. Například sám autor těchto řádků byl rehabilitován. Pan doktor Urválek už není k dispozici, aby provedl návrat k právním poměrům osobně, ale justiční aparát byl pochopitelně převzat z éry nelegální. Nemyslím si, že to bylo k prospěchu právního vědomí doby. I kdyby se JUDr. Urválek, e tutti quanti, dneška dožil, zákon č. 119/90 ho činí za provedené zlo beztrestným. Sametová revoluce, a buď jí za to čest a sláva, hodlala být sametovou, pokud jde o viníky. Kupodivu samet došel v okamžiku, kdy šlo o oběti a jiné než finanční vyrovnání, při čemž oběť musí navíc utrpět škody dosti lopotně prokazovat.

Kupodivu, nenašli se ani velice nedávni viníci smrti Pavla Wonky. Prohlášení

prezidenta státu v cause Wonka, prohlášení ve smyslu, že každý z nás nese díl odpovědnosti za smrt toho dobrého člověka, musím přes úctu k Václavu Havlovi považovat za kontraverzní, nepravdivé a mylné. Za smrt Pavla Wonky nesou vinu určití konkrétní lidé, tak jako určití konkrétní lidé nesou odpovědnost za vše ostatní, co se v Československu odehrálo od února 1948, a částečně i před 25. únorem, kdy byl např. na příkaz Jiřího Pelikána zatčen předseda osml. křesťanských akademiků, Dr. Felix Uhl, aby snad při vývinu únorových událostí nějak nepřekážel.

Odpovědnost nesou ti, kdo rozhodovali, soudili, žalovali, vykonávali nelegální moc, propagovali ji, jásali nad ní, a pomáhali zakrývat její pravou podstatu. Tak jako u Pavla Wonky, tyto lidé a nikoli my všichni.

Byli ovšem muži a ženy, kteří se s nelegálností moci nesmířili, a u vědomí své občanské legality a nezadatelného lidského práva odporu k útisku, se proti této moci postavili. A tak si dne 31. března 1950 přišla pro sedláka Vladimíra v malé vesnici v jižních Čechách StB.

Třídní vědomí těchto vykonavatelů moci sice stačilo k tomu, aby sedláka Vladimíra spoutali, poněkud mu namlátili a vstrčili ho do vozu, ale neprovedli jeho osobní prohlídku, jak je povinností každé pořádné policie.

Sedlák Vladimír měl za okrajem kalhot pod kabátem pistoli. Nikoli že by se chystal k nějaké ozbrojené akci, ale prostě proto, že nevěděl, že ho jdou sebrat. Pokládal návštěvu za obvyklou prohlídku a obtěžování. A zatím co četní a samopaly ověšení vykonavatelé moci se jali obracet na ruby jeho obydlí, zůstal ve voze sám se šoférem StB, strážmistrem Josefem Plonerem. S vykonavatelem nelegální moci Josefem Plonerem, dodejme.

Na ruce nebylo spoutanému vidět, a tak se v krytu zadního sedadla dokázal dostat ke zbrani a dostat i náboj do komory a pak i z vozu. Na vykonavatelé moci nechtěl víc, než jen aby mu otevřel vrata.

Josef Ploner nejprve souhlasil, ač jich při zatýkání sedláku Vladimírovi rovněž pár ubalil, ale pak měl za to, že pistole ve spoutaných rukou není tak velká hrozba, a svalil spoutaného sedláka na zem. I to udělal samozřejmě neodborně a špatně, a tak sedlák Vladimír dvakrát stiskl spoušť a i se spoutanými rukama se vydal ke hranici, kterou ještě téže noci překročil. Ostatní vykonavatelé moci, ač ozbrojení samopaly, se neodvážili opustit sedlákovu obydlí, a tak přes to, že zranění vyko-

navatele moci Josefa Plonera nebyla smrtelná, vykrvácel.

Žádný z těch detailů není důležitý ve smyslu principu legality, či nelegality vykonávané totality, a práva nedat se této nelegalitě.

Ve spárech moci ovšem zůstala matka sedláka, jeho žena a dcera. Dcera byla vcelku v krátkém čase předána k „řádné výchově“. Matku propustili ze zdravotních důvodů po půl roce. Sestra a manželka sedláka Vladimíra strávily v kriminále „za spoluúčast“ osm a deset let.

Dceru vypustili za sedlákem Vladimírem do USA roku 1988, po složení poplatku u Státní banky. Ženu nevypustili ani tehdy.

Dne 17. listopadu 1950 odsoudil Státní soud v Praze, naštěstí v nepřítomnosti, sedláka Vladimíra k trestu smrti, za zločiny velezrady a vyzvědačství, a ovšem zabití vykonavatele moci.

Dne 11. října 1990 rozhodoval o tomto případě znovu, za předsednictví JUDr. Josefa Chromého, Krajský soud v Českých Budějovicích ve smyslu zákona 119/1990. Zrušil sice vyzvědačství i velezradu sedláka Vladimíra (kvůli čemuž ho přece tehdy StB navštívila), ale nechal v platnosti rozsudek za vraždu, a sice v tom smyslu, že jej pozměnil na 15 let odnětí svobody.

Postavit se na odpor nelegální moci je tedy dosud trestné. Kdyby se sedlák Vladimír nebránil, mohl si krásně odsedět svých deset, patnáct let už tehdy, a dnes by za to byl rehabilitován a dokonce mohl dostat i jakési splátkové odškodné. Sedlák Vladimír volil možnost zůstat silou své vůle svobodným člověkem, a jeho vzpoura proti nelegálnosti moci je československou justici odměněna ve smyslu zákona č. 119/1990 patnácti lety.

Vzhledem k tomu, že vykonavatelé nelegální moci se těší péči a beztrestnosti, nezbyvá mi než zákon 119/1990, byť jsem sám byl na jeho základě rehabilitován, pokládat za špatný a neodpovídající většinové vůli obyvatel země. Neboť zákon je výrazem obecné vůle. Má-li to být zákon právně zdatný, musím tento zákon pokládat za špatný, nesprávný, a výraz obecné vůle neztotožňující. Neboť sedlák Vladimír nebyl vrah, ale bojovník za svobodu své země a legalitu moci v ní.

Zatím co vrahové Pavla Wonky spokojeně chodí a existují, tak jako to činí vykonavatelé nelegální moci nad matkou, ženou, sestrou i dcerou sedláka Vladimíra, odevzdané ve věku necelých tří let k „náležité výchově“. Jak sametové, ale ne pro sedláka Vladimíra a pro ostatní bojovníky za svobodu. Kdyby atentáčníci

Pro sedláka Vladimíra tato epocha našich dějin ještě neskončila. Legalita totality nebyla u Krajského soudu v Českých Budějovicích zneuznávána.

Jan Beneš

nezadatelné lidské právo?

Skončili, anebo neskončili: jsme neblahou kapitolou československých dějin, jedinoby kdy vláda nelegálními prostředky poskytovala automaticky právo ze za hranici legality také bránit?

zřejmě zůstává. Datum rozsudku patnáctiletého vězení za náhodné zabití estébáka to potvrzuje.

Kdo byl hrdina oné doby? Vykonalitel nelegální moci, anebo ten, kdo byl došti mužem a Českoslovákem, aby se jí postavil? Je nebo není, touha po svobodě

na Heydricha Gabčíka a Kubiša a ostatní přežili, musili by se i dnes bát vycestovat do Německa proto, aby nebyli souzeni za vraždu?

Přes prezidentovo prohlášení o vykonaném puči, problém legality vládnutí a odpovědnosti za toto vládnutí nám